

Sygn. akt III CSK 262/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa D. C.
przeciwko P. S.A. w W.
o zapłatę i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 stycznia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód D. C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 kwietnia 2017 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K., którym Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o zapłatę i ustalenie przeciwko P. S.A. w W. i orzekł o kosztach postępowania. Powód dochodził zadośćuczynienia w związku z obrażeniami, jakich doznał w wypadku komunikacyjnym, do którego doszło w dniu 18 lutego 2009 r. w G.. W wyniku kolizji drogowej spowodowanej przez K. O. wskutek niedostosowania prędkości do warunków ruchu, powód (pasażer) uderzył głową w zagłówek kierowcy, w wyniku czego doznał poważnych obrażeń prawego oka. W momencie wypadku powód był studentem III. semestru studiów prawnych.

Na podstawie opinii biegłego w sprawie ustalono, że wypadek drogowy przebiegł w taki sposób, że zapięcie pasów przez pasażerów zajmujących fotele tylne zabezpieczało ich przed bezpośrednimi urazami. Zgodnie z ustaleniami obu Sądów w razie zapięcia pasów przez powoda, w ogóle nie doszłoby do bezpośredniego kontaktu jego głowy z zagłówkiem.

W świetle powyższych ustaleń, Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, przyjmując 100% przyczynienia się powoda do doznanej szkody. Na skutek apelacji powoda, Sąd drugiej instancji przyjął, że niezapięcie pasów bezpieczeństwa uzasadnia przypisanie powodowi przyczynienia się do odniesionych obrażeń głowy i oka w 60%. Zdaniem Sądu doznane przez powoda obrażenia uzasadniały żądanie zadośćuczynienia na poziomie 190.000 zł. Wartość tą Sąd uznał za odpowiednią do doznanego przez powoda cierpienia fizycznego i psychicznego w rozumieniu art. 445 § 1 w z w. z art. 444 k.c. Zmniejszając obowiązek naprawienia krzywdy o stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody Sąd Apelacyjny uznał za właściwe zadośćuczynienie w kwocie 76.000 zł, które - w jego ocenie - zostało zaspokojone kwotą 72.000 zł wypłaconą przez pozwanego w 2009 r., w postępowaniu likwidacyjnym. Sąd Apelacyjny oszacował, że otrzymana przez powoda kwota obecnie odpowiadałaby sumie ok. 100 000 zł.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył powód skargą kasacyjną skierowaną przeciwko części orzeczenia oddalającej jego apelację w zakresie kwoty 70.500 zł. Skargę oparł na pierwszej podstawie kasacyjnej i zarzucił naruszenie art. 362 k.c. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na jego rzecz kwoty 70.500 zł z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 29 listopada 2009 r. do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylene orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które ujął w formie pytania: „Czy na gruncie art. 362 k.c. Sąd może przyjąć przyczynienie się poszkodowanego (pasażera pojazdu) do powstania szkody na poziomie wyższym niż osoby, która została uznana za bezpośredniego sprawcę zdarzenia stanowiącego główną i pierwotną przyczynę powstania szkody - kierowcy pojazdu winnego spowodowania zdarzenia szkodowego w wyniku umyślnego rażącego naruszenia zasad ruchu drogowego?”.

Przedstawione zagadnienie nie ma jednak charakteru istotnego i nowego, nieznajdującego rozwiązania lub niewłaściwie rozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że ustalenie, iż poszkodowany przyczynił się do powstania szkody, zobowiązuje sąd do oceny, przy uwzględnieniu okoliczności indywidualnej sprawy, w jakim zakresie przyczynienie rzutuje na granice obowiązku odszkodowawczego osoby zobowiązanej do naprawienia szkody (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia

26 lutego 2015 r., III CSK 187/14, OSNC-ZD 2016, nr 3, poz. 41, z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, OSNC-ZD 2009, Nr 3, poz. 66; z dnia 19 listopada 2009 r., IV CSK 241/09, nie publ.). Ocena ta nigdy nie ma charakteru abstrakcyjnego, ponieważ jest osadzona w okolicznościach konkretnego wypadku, dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonych dowodach. Z ustaleń wiążących Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. wynika, że powód nie doznałby obrażeń głowy, gdyby podróżował w zapiętych pasach.

Skarżący wskazał także na potrzebę wykładni art. 362 k.c. z uwagi na rozbieżności orzecnicze przy ocenie stopnia przyczynienia się poszkodowanego do poniesionej szkody. Przepis ten został już jednak należycie wyłożony, było przedmiotem wielu wypowiedzi orzecznich, w tym zacytowanych wyżej (a także np. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2015 r., III CSK 187/14, OSNC-ZD 2016, nr 3, poz. 41), zaś powód nie przedstawił okoliczności ani argumentów uzasadniających potrzebę zmiany przyjętej w nich interpretacji.

Z przytoczonych względów, wobec niestwierdzenia innych przesłanek przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, należało odmówić jej przyjęcia na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.